

LIETUVOS
POLITINIŲ
KALINIŲ IR
TREMINIŲ SAJUNGOS
SAVAITRAŠTIS

TREMINIUS

2002 m. balandžio 18 d. Nr. 16 (494) Eina nuo 1988 m. spalio 28 d.

Elvyra ŽEIŽIENĖ

Mūsų žemės druska

Tarp mūsų yra žmonių, kuriuos galime pavadinti "žemės druska". Tokie žmonės dirba didelius darbus, neragunami ateina į talką, visuomet turi daug gerų sumanymų. Išvaizda jie neišsiskiria iš minios ir mieliau klausosi kitų, nei patys kalba.

Rumšiškėčiai Vytautas Markevičius ir Eligijus Morkūnas – toji "žemės druska".

Vytautas Markevičius Rumšiškėse gimė, augo. Pasistatė namus, dirbo Kauno "Žemprojekte", dabar pensininkas. Eligijus Morkūnas, humanitarinių mokslų daktaras, Lietuvos liaudies buities muziejaus direktoriaus pavaduotojas, Rumšiškėse užaugino vaikus, daug metų dirba muziejuje. Abu – Tėvynės sąjungos (LK) nariai. Jau vienuoliktus metus, jų organizuotas, vyko įspūdingas Vasario 16-osios minėjimas Kruonio šile – Didžiosios Kovos apygardos parti-

zanų palaidojimo vietoje.

Kaip ir kasmet, po šv. Mišių Kruonio bažnyčioje eisena su vėliavomis ir deglais iš miestelio aikštės pėsčiomis žygiavo į mišką. Čia degė laužai, prie Kryžiaus žuvusiems partizanams, ant prie pušų kamienų pritvirtintų kryželių spindėjo žvakutės. Buvo daug jaunimo: moksleivių, studentų, karių. Pagerbdami partizanų – Laisvės kovotojų žygius iš Kauno pėsčiomis atkeliavo dvi jūrų skautų grupės. Jaunesni moksleiviai atvyko autobusais. Dalyvavo Kaišiadorių teritorinio gynybos štabo ir Kauno S.Raštikio puskarininkių mokyklos jauni kariai ir vadovai. Koncertavo Lietuvos teisės universiteto studentų folklorinis ansamblis. Šįkart šventiniame minėjime kalbėjo vyresni: buvę partizanai, jų artimieji, ryšininkai, garbūs svečiai.

(keliami į 5 psl.)

Edmundas SIMANAITIS

Lietuva po dešimties metų

Pernai Atviros Lietuvos fondas (ALF) ir Lietuvos tūkstantmečio minėjimo direkcija paskelbė konkursą "Lietuvos ateities scenarijai. 2010–2020 metai". Vertintojai pirmos vietos neskyrė, bet rado net 11 projektų, vertų atidaus dėmesio. Du projektai – R.Buivydo "Valstybės valdymo sektorius, valstybinio valdymo funkcijų kaita" ir A.Kubiliaus "Politinė kultūra, valdymas, ūkio plėtra, žinių ekonomika, kaimas" – laimėjo antrąsias vietas. Pastarojo projekto vadovas Seimo konservatorių frakcijos lyderis A.Kubilius ir vienas iš bendraautorių Lietuvos teisės universiteto Valstybinio valdymo fakulteto dekanas doc. dr.K.Masiulis balandžio 5 d. lankėsi Jonavoje. Buvo kalbama ne tik apie nūdienos vidaus ir užsienio politikos aktualijas, bet ir apie šį projektą.

Lietuvos raidai iki 2010 metų labiausiai darys įtaką Europos Sąjungos (ES), NATO plėtra, Lietuvos narystė šiose organizacijose, Rusijos raida, Baltijos regio-

no plėtojimas ir, savaiame suprantama, bendri globalizacijos procesai, ką aiškiai jaučiame jau dabar.

Projekto autoriai teigia, kad Lietuva sėkmingai taps ES nare, tačiau šiek tiek vėliau negu dabar tikimasi. Manoma, kad Europos Sąjungoje tolydžio vis labiau aiškės bendras politinis, karinis ir saugumo tapatumas. Savo ruožtu bus kuriamos bendro valdymo sistemos ir teisinė-konstitucinė sistema. Gerai žinomas Airijos ir Graikijos patyrimas įstojus į ES. Pirmoji padarė stebinantį šuolį, antroji tebedindžikuoja vietoje. Skirtumai tarp valstybių plėtojimosi lygmenų ir tempų išliks pakankamai dideli.

JAV trauksis iš Europos, tačiau tik po to, kai įvykdys savo labai reikšmingą (o ypač Lietuvai!) moralinį įsipareigojimą – palikti Europą pakankamai vieningą ir, svarbiausia, saugią. Numatoma, kad ES ir NATO narystė praktiškai ims sutapti.

(keliami į 4 psl.)

Tremtinių vagonas Lietuvos liaudies buities muziejuje A.Juodgudytės nuotr.

Aktualijos

■ Tėvynės sąjungos (LK) lyderis Vytautas Landsbergis nuogaštuoja, jog Rusija gali bandyti susitarti su Europos Sąjunga (ES) dėl Kaliningrado srities ateities, primetant Lietuvai nepalankias sąlygas ir jai pačiai nedalyvaujant.

■ Kaip mano EP pirmininkas Patas Coxas, Estija gali gauti stebėtojos Europos Parlamente (EP) statusą dar nepasibaigus prisijungimo prie Europos Sąjungos (ES) procesui.

■ Valdančioji Socialdemokratinės koalicijos frakcija siūlys Vyriausybei nuo kitų metų dar padidinti neapmokėtiną pajamų minimumą.

■ Šimtai Afganistane dislokuotų britų karių pradėjo kovos veiksmus prieš buvusius Talibano ir "Al-Qaeda" bazes šalies rytuose.

■ Vis netyla kalbos apie tai, kaip bus teikiamos įvairios paslaugos internetu ir kaip visiems bus gerai. Žodžiu, pasiklausius įvairių politikų kalbų galima pamanyti, jog kompiuteris ir internetas išgelbės Lietuvą, o kartu ir valdžią nuo jos itin prastų reitingų.

■ Kariškiai pradeda ruošti pirmoms vienu metu visose trijose Baltijos šalyse vykšančioms pratyboms, kuriose daugiau kaip tuzino šalių kariai ir gelbėtojai tobulins dalyvavimo paieškos ir gelbėjimo operacijose įgūdžius.

■ Saudo Arabijos ekstremisto Osamos bin Laden vado vaujamas teroristų tinklas "Al-Qaeda" prisiėmė atsakomybę už praėjusią savaitę šalia istorinės sinagogos Tuni-se nugriaudėjusį sprogimą, per kurį žuvo 15 žmonių, įskaitant 10 vokiečių turistų.

■ Pakistanas pirmadienį paneigė pranešimą, kad Jungtinės Valstijos siekia gauti Islamabado leidimą surengti reidą Pakistano kalnuose netoli pasienio su Afganistanu, kur gali slapstyti "Al-Qaeda" kovotojai ir Osama bin Ladenas.

Ima ministerijas, ims ir savivaldybes

Seime, kaip ir visada, politiniai sprendimai lenkyniauja su sveiku protu, nors rezultatai dažnokai lemia kažkieno interesai. Štai socialdemokratai kryptingai visoje Lietuvoje po truputį ima valdžią į savo rankas. Dabar visais lygiais šturmuoja ministerijas.

(keliami į 3 psl.)

Žinios iš Seimo

Nevykęs "sekso skandalas"

Neabejotina, kad "didžiausia" praėjusios savaitės ir net pastarųjų dienų naujiena – "sekso skandalas" valdančiojo Olimpo viršūnėse. Šalies premjeras, neva palikęs žmoną namuose, su sena drauge keliauja poilsio į Egiptą. Būtų linksma ir pavaršiška, jei iš tiesų nebūtų liūdna. Mat kalba eina apie beveik septyniadesimtmetį – jis baigdamas prezidento kadenciją net pasitraukė iš politikos dėl nesklaidumų šeimoje, apie kuriuos jau seniai visi ir viską žino.

Visuomenės besaikis domėjimasis ir žiniasklaidos mėginimas iš šito reikalo nulipdyti tikrą sekso skandalą – ne tik apgailėtini. Mėginimas iš septyniadesimtmečio padaryti Don Žuaną rodo, kad tiek visuomenė, tiek jos veidrodys – žiniasklaida turi nesveikų polinkių. Ir ypač žiniasklaida, kuri pastaruoju metu sadomazochistiškai mėgaujasi žmonių nelaimė-

mis, konfliktinėmis situacijomis, žiauriais nusikaltimais, šurpiais vaizdais, neriasi iš kailio besistengdama surasti kuo populiarenesnių formų tokiai informacijai pateikti.

Šiandien savarankiškai mąstantis žmogus į masinės informacijos priemones turėtų žiūrėti nepatikliai, kaip į pinkles ar žabangas, kurios veda prie dvasinio nuopolio ir primestos (kažkam naudingos) nuomonės. Sprendžiant apie tam tikrus dalykus reikėtų pasikliauti ne dailiais teleekranų berniukais ir mergaitėmis, o savo širdimi ir protu.

Rezoliucija

Dėl lenkiškų pavardžių rašymo

Baigiama rengti sutartis dėl Lietuvos lenkų ir Lenkijos lietuvių pavardžių rašymo asmens dokumentuose gimtąja kalba. Ji jau turėjo būti pasirašyta kovo pabaigoje. Laimei, nespėta suderinti visų sutarties detalių.

Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga nepitaria tokiai sutarčiai, laiko ją neadekvačia, nes nėra lenkų mažumos Lietuvoje ir lietuvių mažumos Lenkijoje kiekybinio pariteto. Europoje nesurastume pavyzdžių asmenvardžių rašymo mažumos gimtąja kalba. Tai techniškai sudėtingas ir Lietuvai per brangus darbas, be to, mažumų atstovams nenaudingas, nes kilns daug klėblumų tvarkant teisinius ir civilinius reikalus, archyvuose ir teismuose įforminant paveldėjimo dokumentus, atsiimant žemę ir kt.

Lietuvos lenkų asmenvardžių dokumentuose rašyti gimtąja kalba yra Lietuvos lenkų sąjungos politikų išsigalvojimas, kuriuo siekiama pateisinti rinkėjų ir rėmėjų akys save kaip visuomeninę organizaciją. Be to, siekiama stabdyti lenkų mažumos integravimąsi į Lietuvos visuomenę, apsunkinti Lietuvos ir Lenkijos bendradarbiavimą.

Raginame LR Vyriausybę atidėti sutarties pasirašymą, kol Lietuva įstos į Europos Sąjungą. Tada visi tautinių mažumų teisių ir pilietinių pareigų klausimai bus reguliuojami vadovaujantis bendraisiais sutarties principais.

Raginame Lietuvos diplomatus įtikinti Lenkiją, kad tokia sutartis yra beprasmiška.

**Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos tarybos konferencija
2002 m. balandžio 13 d.**

Rezoliucija

Dėl labdaros maitių

Ūkio ministerija pateikė LR Seimui svarstyti Maitių tarifų įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą, kuriame numatoma panaikinti maitių lengvatas užsienio labdaros ir paramos siuntoms pasipriešinimo okupacijai dalyviams ir nuo okupacijų nukentėjusiems asmenims. Lengvata panaikinama ir įvežamoms medžiagoms, skirtoms tvarkyti partizanų ir okupantų represijų aukų kapus, statyti paminklus ir memorialus. Kitos maitių lengvatos paliekamos galioti. Įstatymo pataisais pagrindimas neįtikinamas. Tvirtinama, kad Europos Sąjungoje tokios lengvatos nėra. Ten yra lengvatos karo aukoms.

Įstatymo pakeitimas suduos skaudų smūgį Laisvės kovų dalyviams ir buvusiems tremtiniais. Iš jų bus atimta galimybė gauti užsienio lietuvių paramą ir tęsti Laisvės kovų atminimo įamžinimo darbus; jų LR Vyriausybė, deja, neremia.

Raginame LR Vyriausybę įpareigoti Lietuvos euroderybininkus išaiškinti Briuselio valdininkams, kad mūsų "genocido aukos ir nukentėję nuo okupacijų asmenys" taip pat yra "karo aukos". Dėl to nėra pagrindo naikinti maitių lengvatą.

Prašome LR Seimo nesvarstyti Maitių tarifų įstatymo pakeitimo projekto, kol Lietuvos euroderybininkai neišsiaiškins reikalo esmės.

**Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos tarybos konferencija
2002 m. kovo 23 d.**

LPKTS valdybos posėdyje

Balandžio 13 d. įvykusio valdybos posėdžio metu buvo aptarti svarbiausi veiklos momentai - kas padaryta, ką teks nuveikti. Valdybos darbo ataskaitą padarė LPKTS valdybos pirmininko pavaduotoja J. Marcinkevičienė.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko Tarybos konferencija, kurioje aptarti pasirengimo rinkimams klausimai. Patvirtintas Vyr. rinkimų štabas, LPKTS atstovas Vyr. rinkimų komisijoje, aptarta rinkimų programa, patvirtinti naujai išrinkti skyrių pirmininkai.

Politiniais ir organizaciniais klausimais kalbėjo LPKTS pirmininkas P. Jakučionis. Svarbiausia šiandieninio gyvenimo veiklos kryptis, sakė pirmininkas, pasirengimas rinkimams. Laukiame iš skyrių (tų, kurie dar neinformavo) žinių apie rinkimų štabus, su kuo eis į rinkimus; koalicijoje ar atskirai.

- Šią informaciją būtina atnaujinti ir pateikti kiekvienam valdybos posėdžiui, - sakė P. Jakučionis. - Stebėdamas tai, kas vyksta Seime, galiu teigti, jog kairioji pusė stiprėja. Jau ir liberalai palaiko socialdemokratų. Seime priimami kai kurie nepalankūs valstybei įstatymai: dėl valstybinės vėliavos nekėlimo, įstatymų pataisa dėl azartinių lošimų, dėl lenkiškų pavardžių rašymo bei kiti.

Svarbiausi darbai - ateityje, sakė pranešėjas. Tai - rinkimai. Kiekvienas skyrius privalo gerai apgalvoti, pasitarti, ar teikiamos kandidatūros tinkamos, ar tai tas žmogus, kurį žada kelti LPKTS skyrius. Pirmiausia tai turėtų būti gerai žinomas, populiarus savo mieste, rajone ar seniūnijoje žmogus. Tik asmenybės lems sėkmę šiuose rinkimuose. Posakis, jog politikoje nėra idealų, yra tik interesai - nerimtas. (Pirmininkas turėjo omeny LPKTS Kauno sk. konferenciją, kai Kauno miesto tarybos narys R. Garbaravičius "išmetė" tokį perliuką - red. past.). P. Jakučionis siūlė ir mums pasinaudoti kitų partijų patirtimi: lankytis pas savo rinkėjus ir teikti galimą pagalbą. Geru žodžiu, vertingais patarimais laimėsime kiekvieno rinkėjo palankumą, sakė pirmininkas. O dėl jungimosi su kitomis partijomis, tai darant šį žingsnį gerai pagalvokite, rinkitės optimaliausią variantą.

LPKTS tarybos narys, Šiaulių sk. pirmininkas Č. Dirke komentavo pastaruosius politinio gyvenimo įvykius šio miesto savivaldybėje. Posėdžio išvakarėse atstautyinti miesto merė ir abu vicemerais. Vienas jų - V. Damulevičius. Šiandien kalbame ir apie tai, kad LPKTS Šiaulių skyriuje "subyrėjo" Jaunimo ko-

misija. Tai - ne tragedija. Neaštrinkime santykių su tais, kurie neparo dirbti.

- Apie naują miesto valdžios sudėtį kalbėti dar anksti, - sakė Č. Dirke, - tačiau valdžia krypta į socialdemokratų pusę. Ateitis parodys, kas yra kas Šiauliuose.

Kalbėdamas apie LPKTS Šiaulių sk. Jaunimo komisijos narių išėjimą pirmininkas teigė:

- Gal ir mes buvome per daug dideli "liberalai", todėl jaunimas ir išėjo savais keliais. Gal ateityje su jais bendrausime, kas žino, tačiau faktas jau įvyko. Jau išrinktas Jaunimo komisijos pirmininkas. Tai - LPKTS pirmininko pavaduotojas R. Krankalis.

LPKTS atstovas Vyr. rinkimų komisijoje informavo, jog VRK ruošia Rinkimų į savivaldybes įstatymo pakeitimus. Galbūt bus peržiūrėtas keturių procentų barjeras, turint tikslą iš savivaldybių išeliminuoti smulkias partijas.

Apie rengimąsi rinkimams valdybos narius informavo ir apskričių koordinatoriai, o jiems nedalyvaujant - įgalioti asmenys. Telšių apskrities - V. Vasiliauskas, Marijampolės - V. Raibikis, Utenos - V. Bliznikas, Kauno - I. Vilčinskienė, Panevėžio - R. Paplauskas, Alytaus - J. Juodžbalienė ir kiti.

(keliami į 4 psl.)

Laiko pulsas

■ Kuo arčiau rinkimai, tuo labiau pradeda blaškytis valdančioji dauguma ieškodama būdų, kaip pajungti savo interesams visuomeninį radijo ir televizijos (LRT) transliuotoją. Seimo švietimo, mokslo ir kultūros komiteto (ŠMKK) pirmininkas R. Pavilionis siekia, kad visuomeniniam transliuotojui patarinėtų Seimo valdyba arba seniūnų sueiga. Noras apriboti visuomeninio transliuotojo (LRT) autonomiją aiškinamas būtinumu, kad gyventojai gautų objektyvią informaciją, kas vyksta Seime, kad informacija būtų nešališka. ŠMKK narė J. Narvilienė piktinosi, kad rodoma pustuštė Seimo salė. Bet juk LRT operatoriai nekalti, kad Seimo nariai mieliau renkasi Seimo bufetą nei posėdžių salę. Vis dar gajus įsitikinimas, kad dažnesnis seimūnų rodymas per TV kelia jų reitingus. Deja, dažniausiai būna priešingai. Televizija, kaip jokia kita masinio informavimo priemonė, tik dar labiau išryškina kai kurių mūsų išrinktųjų ribotumą ir kompetencijos stoką.

■ Vis labiau ryškėja kai kurių kandidatų į prezidentus tiesiog patologinis siekis šokiruoti visuomenę ar bent kai kurią jos dalį. Prie R. Pakso, pasiūliusio mokyklose moksleivius vaikytis su specialiai dresuotais vilkšuniais, prisijungė ir buvęs generalinis prokuroras, dabartinis Seimo pirmininkas A. Paulauskas. Jis panoro susodinti savo kolegas Seimo narius. Teisininkas A. Paulauskas pasiūlė Seimui priimti tokias įstatymų pataisas, kurios praktiškai paverstų Seimo posėdžių salę nesibaigiančiu civilinės atsakomybės teisiniu procesu. Šį kartą pataisų prastumti nepavyko, tačiau buvęs generalinis prokuroras sakosi turįs dar bent keletą sumanymų, kurių kol kas neatskleis. Seimo nariai turėtų neatsipalaiduoti ir prisiminti seną gerą posakį: "Tegul tik mums duoda žmogų, o jau mes jam pritaikysime straipsnį".

■ Prezidentas V. Adamkus šiek tiek apmalšino prokurorų apetitus. Jis pasiūlė Seimui (Seime pritarta) priimti Baudžiamojo proceso kodekso pataisas, leidžiančius apskusti teismui visus parengtinio tyrimo metu atliekamų prokurorų, tardytojų ar kvotėjų procesinius veiksmus. Dar viena žinia, teikiančia vilties, kad prokuratūros darbas profesionalės, reikėtų laikyti teisėjos V. Urmonaitės paskyrimą generalinio prokuroro pavaduotoja. V. Adamkus skirdamas į šį postą paskutinius penkerius metus teisėja dirbusią V. Urmonaitę siekia, kad prokuratūra griežčiau laikytųsi įstatymų ir užkirstų kelią žmogaus teisių pažeidimams.

■ Vyriausybė ketina priimti įstatymų pataisas, kurios leistų gražinti žydų bendruomenei ne tik prieškaryje jai priklausiusį religinį, bet ir visuomeninį turtą. Lietuvos krikščionių demokratų partijos pirmininkas ir kandidatas į prezidentus K. Bobelis paragino nedaryti išimčių žydų bendruomenei gražinant sovietmečiu nusavintą turtą, o parlamentarai P. Gražulis mano, jog tai gali sukelti antisemitines nuotaikas. Konservatorių vadovybė išlieka nuosekli savo deklaruojamoms vertybėms ir teigia, kad šių klausimų nesvarstymas ar vilkinimas yra tolygus pasisakymui prieš teisingumo atkūrimą. Nepriklausomybės Akto signataras E. Zingeris paprašė Seimo narius ir partijas neeskaluoti žydų klausimo per savo rinkimų kampanijas ir perspėjo, kad neatsakingi parlamentarų ar partijų poelgiai gali rimtai pakenkti Lietuvos prestižui ir siekiams. Jis pabrėžė, kad žydų bendruomenė ir Lietuvoje, ir JAV vienareikšmiškai remia Lietuvos siekį įstoti tiek į NATO, tiek į Europos Sąjungą, ir to nesieja su turėto žydų bendruomenės turto gražinimu. Patys žydai pripažįsta, jog Lietuvos bėda - kad ji yra neturtinga valstybė, ir tikrai nesiruošia jos apipūsti, kaip kai kas bando pavaizduoti. Tačiau turi būti parodyta gera valia ir ieškoma būdų atkurti istorinį teisingumą. Juk to siekiame ir mes patys reikalaudami atkurti teises į tėvų, senelių turėtus pastatus ar žemę.

Juozas KUNDROTAS

Pratęskite "Tremtinio" prenumeratą

Primename: paštas prenumeratą priima tik iki 15 d.

Užsiprenumeruokite "Tremtinį" ilgesniam laikui!
"Tremtinys" išeina kartą per savaitę; prenumeratos kaina su pašto paslaugomis: 1 mėn. - 4 Lt, 3 mėn. - 12 Lt, 6 mėn. - 24 Lt.

Indeksas - 0117.

Nelikite be savo laikraščio!

Žinios iš Seimo

(atkelta iš 1 psl.)

Praėjusį antradienį Seimas atmetė Prezidento Valdo Adamkaus veto Vyriausybės įstatymo pataisoms. Pataisose numatoma vietoje šiuo metu esančių kelių politinio pasitikėjimo viceministrų palikti ministerijose po vieną viceministrą, o vietoje likusiųjų įsteigti karjeros valstybės tarnautojų - valstybės sekretorių ir ministerijų sekretorių pareigybes. Prezidento atstovės spaudai Violetos Gaižauskaitės po parlamentarų balsavimo išplatintame pranešime teigiama, kad nepritarusi Prezidento siūlomoms pataisoms Seimo dauguma atvėrė kelią partiniam "valymui". Vyriausybės įstatymo pataisos įsigalios po paskelbimo "Valstybės žiniuose". Joms įsigaliojus ministerijose turės būti skelbiami konkursai valstybės sekretorių ir ministerijų sekretorių vietoms užimti.

Matyt, kairieji netrukus ims ir savivaldybes. Kai tik sujungs prezidento ir savivaldybių rinkimus krūvon. Koalicioniai partneriai socialliberalai, iš pradžių priešinę tokiai socdemų išmonei, dabar linkę jai pritarti. Nežinia, ar dėl to, kad tikisi A.Paulausko žavesiu rinkėjus privilioti prie socialliberalų sąrašų į savivaldybes. O gal socialliberalai išsigando beprasidedančios socdemų ir paksininkų karštos bičiulystės, kuri gali lemti naują socdemų koalicinę sąjungą su liberaliais demokratais? Žinoma, prieš tai reikėtų išsiskirti su paulauskininkais...

Švaistosi valstybinėmis pensijomis

Svarbios reformos Lietuvoje, atrodo, bus visai pasimetusios per politinių batalijų sumaištį. Dar šio Seimo kadencijos pradžioje buvo susigriežta, kad reikia valstybinių pensijų reformos. Neva kitose šalyse nėra tokių šaliai brangiai kainuojančių pagarbos ženklų savo nusipelnusiems piliečiams. Buvo net parengta valstybinių pensijų reformos koncepcija ir projektas. Deja, geros taupymo idėjos Lietuvoje nepopuliarios. Štai Socialinių reikalų ir darbo komiteto pirmininkas socialdemokratas A.Syvas siūlo skirti valstybines pensijas olimpinėms žaidynių laimėtojams ir prizininkams. Tai numato valstybinių pensijų įstatymo pataisas, kurioms antradienį Seimas pritarė po pateikimo. Projektu siūloma olimpinėms čempionams skirti 1-ojo (552 litai), o prizininkams - 2-ojo laipsnio valstybines pensijas. Prieš tai valstybinių pensijų norėjo ugniagesiai ir kiti pareigūnai. Valstybinės nukentėjusiųjų pensijos siekia ir buvę sovietinių represinių struktūrų darbuotojai, prilyginti Antrojo pasaulinio karo veteranams.

Kaip prasilenkti su sveiku protu

Politikos apžvalgininko R.Valatkos sugalvotas apibūdinimas "logi-

kos profesorius, dažnokai prasilenkiantis su sveiku protu" tikriausiai stipriai prilips prie Seimo nario Rolando Pavilionio povyzos. Ypač po to, kai jis paskelbė ketinąs rinkti parlamentarų parašus dėl siūlymo paskelbti referendumą dėl Lietuvos stojimo į NATO. Jis įsitikinęs, kad turi būti atsiklausta tautos nuomonės dėl NATO. Nors apklausos rodo, kad Lietuvos narystę NATO remia maždaug 60 proc. respondentų. Bet ir ne tai svarbiausia. Prieš porą metų pokalbio su Čekijos ambasadoriumi metu teko aptarti šios šalies stojimo į NATO aplinkybes. Tada čekai sakė, kad jei būtų rengtas referendumas, jie turbūt nebūtų stoję į NATO. Ši organizacija nebuvo labai populiari tarp čekų. Todėl reikėjo politinio sprendimo. Ir jis buvo padarytas. Jiems tik įstojus į Aljansą, reikėjo siųsti savo kariuomenę į NATO taikos palaikymo operacijas. Čekų visuomenė dar labiau pasiūsiu. Bet kai po kurio laiko užsienio investicijos išaugo dvigubai, kai buvo atgaivintos kai kurios gamyklos ir sukurta naujų darbo vietų, čekų simpatijos Aljansui stipriai išaugo. Lietuvoje klostosi panaši padėtis. Tiesa, čekai neturėjo taip nemaloniai arti kaimynystėje Rusijos, kuri labai negeidžia Baltijos šalių narystės NATO. Logikos profesorius, jau gerokai pasitrynęs Seime, turėtų tokias politines realijas suprasti...

Baltarusės sujaudino Lietuvą

Seime pasitaiko ne tik absurdiškų, bet ir gerų dalykų. Prieš gerą savaitę čia svečiavosi šešios Baltarusijos politinių ir visuomeninių veikėjų žmonos, į kaimyninę demokratinę šalį atvykusios ieškoti teisingumo. Mat jų vyrai Baltarusijoje dingo be žinios, žuvo keistomis aplinkybėmis ar kitaip nukentėjo, jų manymu, nuo A.Lukašenkos režimo. Ne kartą Lietuvoje teisingumo ieškojusios moterys ir šį kartą sujaudino tiek politinę, tiek pilietinę Lietuvos visuomenę.

Lietuvos parlamentarai pažadėjo paremti Baltarusijos veikėjų žmonių siūlymą įsteigti tarptautinę nepriklausomą komisiją žmogaus teisių pažeidimams ištirti. Pasak R.Juknevičienės, ši klausimą galima kelti Europos Tarybos, NATO bei Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) Parlamentinėse Asamblėjose.

Be to, iki šiol A.Lukašenkos administracijai simpatizavusiame Lietuvos Seime susikūrė parlamentinių ryšių grupė su 1996 m. Baltarusijos prezidento Aleksandro Lukašenkos paleista šios šalies 13-ojo šaukimo Aukščiausiąja Taryba ir demokratinėmis jėgomis. Į grupę jau užsirašė 18 Seimo narių, atstovaujančių visoms Seimo frakcijoms.

Ivykiai, komentarai

"Atitrūko" nuo partijos

Niekas neabejoja, kad prezidento ir savivaldybių rinkimai vyks vienu metu - gruodžio 22 dieną. Taigi dabartinių savivaldybių tarybų kadencija baigiasi, o kai kuriose, pavyzdžiui, Kauno ir Šiaulių, vis dar riejamasi dėl valdžios. Todėl nėra prasmės tikėtis, kad minėtose ir kitose savivaldybėse gyventojai, miestų ūkis palikti likimo valiai. Politiniai žaidimai pasiekė kulminaciją Šiauliuose, kur iš merės pareigų ir net iš socialliberalų partijos buvo pašalinta visai neseniai dar buvusi partijos vado A.Paulausko dešiniąja ranka Vida Stasiūnaitė. Buvo netgi kalbama, jog A.Paulauskui tapus Lietuvos prezidentu partijos vairs bus perduotas. Oficialiai skelbiama, kad Šiaulių eksmerę palaiko ir partijos vietinis "partinis aktyvas". Tačiau tokių dalykų nei A.Brazausko, nei A.Paulausko partijose nebūna. Ar ne SSKP laikų "demokratinis centralizmas" čia bus koją pakišęs? Tai aiškiai pasakė vis didesnę galią bei įtaką sociallibe-

ralų partijoje įgaunantis Informacijos centro vadovas V.Kvietkauskas. Jis pareiškė, kad V.Stasiūnaitė nutolo nuo partijos, ją skaldo ir partijai nelieka nieko kito, kaip atsisakyti jos paslaugų, nors ji tą partiją ir kūrė... Kas kūrė A.Paulausko Naująją partiją (socialliberalų), A.Paulauskas puikiai žino. Beje, artėjant rinkimams A.Paulauskui tikriausiai teks susidurti su kitais "dezertyrais".

Kitas Seimo narys G.Dalinkevičius, taip pat šios partijos "kūrėjas", jau kalba apie savo frakcijos kūrimą. Žinoma, G.Dalinkevičių ir jo bičiulius visada pasirengusi priglausti A.Brazausko komanda. O apie Šiaulių eksmerę V.Stasiūnaitę reikia pasakyti, jog ši moteris nesėdės sudėjusi rankų. Juk niekas, netgi A.Paulauskas bei jo "akys" ir "ausys" - V.Kvietkauskas, nepaneigė pranešimų, kad V.Stasiūnaitė subūrė aplink save net 14 socialliberalų skyrių, esančių įvairiuose rajonuose, ir gali pasiskelbti kandidatė prezidento rinkimuose.

Diktatoriaus draugeliai

Seime sudaryta seimūnų grupė glaudesniai bendradarbiavimui su Baltarusija. Tiksliau - su "tėtušio" A.Lukašenkos bolševikiniu režimu. Vadinamieji socialdemokratų pareiškė, kad su Baltarusija reikia bendrauti nekeliant jokių išankstinių sąlygų. Vienas didžiausių Minsko režimo gerbėjų Seimo narys V.Popovas pareiškė, kad ekonominis bendradarbiavimas su Baltarusija ypač svarbus ir Lietuvos žmonėms pagaliau reikia įsisąmoninti, kad Baltarusijos valdžią "išrinko liaudis". Todėl reikia gerbti jų nuomonę.

Žinoma, nei V.Popovas, nei kiti jo kolegos neokomunistai nė žodeliu neužsimena apie tai, kad A.Lukašenkos valdžia grubiai žlugdo Lietuvos vežėjų verslą, kartu daro didelę žalą Lietuvos ūkiui. Tačiau neokomunistams tai visiškai nerūpi.

Rengiasi rinkimams

Laikiniosios Afganistano vyriausybės vadovas H.Karzajus buvo atvykęs į Italijos sostinę Romą, kad lydėtų į tėvynę kelis dešimtmečius tremtyje gyvenusių 87 metų Afganistano karalių Zachirą Šachą. Manoma, kad karaliaus sugrįžimas padės stabilizuoti padėtį neramumų draskomame Afganistane. Karalius Zachiras Šachas ketina imtis aktyvios veiklos renkanti tradicinę didžiąją asamblėją - "Loyja Džirga". Pirmasis didžiosios asamblėjos rinkimų etapas prasidėjo balandžio 15 d. Asamblėjos sudėtyje bus pusantro tūkstančio atstovų, tarp jų 160 moterų. Tokio dalyko Afganistano istorijoje dar nėra buvę.

Tuo tarpu laikinasis Afganistano užsienio reikalų ministras A.Abdulahas pareiškė, kad "teroristas Nr.1" Osama bin Ladenas yra gyvas ir slapstosi kažkur Afganistano pasienyje.

Sunki misija

JAV valstybės sekretorius Kolinus Pauelas, aplankęs Artimųjų Rytų valstybes - Egiptą, Libaną, Siriją ir Izraelį bei susitikęs su palestiniečių lyderiu J.Arafatu jo būstinėje, apsuptoje Izraelio tankų, nusprendė pratęsti savo buvimą neramumų apimtoje regione. Netikėtą pareiškimą paskelbė Izraelio premjeras Arielis Šaronas. Jis pasiūlė sušaukti JAV globojamą Artimųjų Rytų taikos konferenciją. Numatomose taikos derybose turėtų dalyvauti Egiptas, Jordanija, Saudo Arabija, Marokas ir palestiniečių atstovai. Pats J.Arafatas pareiškė sutinkąs su tokios konferencijos sušaukimu, tačiau pareikalavo, kad iš pradžių turi būti besąlygiškai išvesta Izraelio kariuomenė iš užimtų palestiniečių žemių.

Politikos apžvalgininkai JAV valstybės sekretoriaus misiją Artimuosiuose Rytuose vertina kaip nesėkmingą, nes jam taip ir nepavyko pasiekti persilaužimo Palestinos ir Izraelio santykiuose. Didelį arabų valstybių nepasitenkinimą sukėlė Izraelio sprendimas įkurti palestiniečių žemėse penkių kilometrų pločio buferinę saugumo zoną su betono tvoromis bei elektronine kontrolės sistema. Tai turėtų užkirsti kelią palestiniečių kovotojams - savižudžiams veržtis į Izraelį.

Provokacijos

Rusijos desantininkų dalinys buvo netikėtai įsiveržęs į Gruzijos Kodorio tarpukalnę. Tai sukėlė didelį Gruzijos vyriausybės nerimą. Pats prezidentas E.Ševardnadzė buvo atvykęs į tarpukalnę ir po derybų su rusų desantininkų vadovybe rusų kariškiai pasitraukė į Abchaziją. Tačiau Tbilisyje baiminamasi, kad į Kodorio tarpukalnę gali būti įvesta Maskvos globojamos separatistinės Abchazijos kariuomenė.

Parengė Ričardas ŠALČIUS

Lietuva po dešimties metų

(atkelta iš 1 psl.)

Dėl šių priežasčių NATO veiksmingumas palengva mažės.

Lietuvos įtaka Rusijos raidai labai menka. Ir atvirksčiai – Rusija yra ir bus išskirtinai stiprus veiksnys Lietuvos raidai. Rusija gali pasukti tiek autoritarinės, tiek ir atviros valstybės kryptimi. Labai svarbus bus (ir yra!) Lietuvos gebėjimas tvarkyti valstybės valdymą atitinkamai reaguojant į globalizacijos iššūkius ir „artimojo užsienio“ politikos pokyčius. Labiausiai tikėtina, nors nepageidautina, kad Rusijos ekonomika iš esmės negerės ir dėl to Rusijos visuomenės ir politikos elitas norės grįžti prie autoritarinių valdymo tradicijų. Ekonominio sunkmečio sąlygomis suaktyvės didžiavalstybinių idėjų šalininkai. Rusija aktyvins politiką „artimajame užsienyje“, pasinaudodama „energetikos diplomatijos“ svertais ir „ypač aktyviai dirbdama su verslo, politikos ir žiniasklaidos vietiniu elitu, stengdamasi paveikti visuomenę antivakarietiška kryptimi“.

Baltijos regionas plėtojis sparčiau negu kiti Europos regionai. Skandinavų pažangios technologijos, vokiečių kapitalas skatins plėtrą. Kremlius stengsis stabdyti Karaliaučiaus krašto siekimą atsiverti šiai tendencijai, slopindamas atsiskyrimo nuo Rusijos nuotaikas.

Globalizacija tapdama vienu iš svarbiausių veiksnių, lemiančių pasaulio, taigi ir Lietuvos, raidą, išryškina svarbą žinių ekonomikos, kurios „plėtra įgaus ekonominės revoliucijos pobūdį ir ilgainiui įpractį nustumis pramonės ekonomikos epochą“. Ekonominis ir socialinis aspektas ši aplinkybė labai aktuali Jonavos kraštui. Projekto autoriai teigia, kad žinių ekonomikos plėtra taps didžiausiu iššūkiu valstybės valdžiai. Naujos technologijos suteiks privalumų ir teroristams bei nusikaltėlių pasauliui. Rasis daugiau galimybių destabilizuoti civilizuotą visuomenę. Tai pareikalaus ir atitinkamų kontrapriemonių.

Lietuvos raidos scenarijai labiau-

LPKTS valdybos posėdyje

(atkelta iš 2 psl.)

Apie tai, kas daroma, ką dar teks atlikti rengiantis rinkimų kampanijai, kalbėjo Šakių sk. pirmininkė L. Tamašauskienė, Varėnos sk. pirmininkas J. Ciūnys, Širvintų sk. pirmininkė I. Pivoriūnienė, Tauragės sk. – V. Vaitiekūnienė. Kalbėjusiųjų mintis apibendrino LPKTS pirmininkas P. Jakučionis bei Tarybos pirmininko pav. R. Pajauskas. Jis sakė: rinkimų programai laukiame jūsų pasiūlymų bei naujų minčių, kas darytina siekiant pagerinti švietimo įstaigų darbą, sveikatos apsaugos baruose. Šiais klausimais privalo tarti žodį visi LPKTS komitetai.

LPKTS tarybos pirmininkė V. Briedienė taip pat aktyviai kvietė gerai apsvarstyti būsimų kandidatų personalijas, ieškoti asmenybių, o skyrių pirmininkus nenusišalinti keliant kandi-

siai priklausys ne tiek nuo Euroatlantijos integracinės politikos, ne tiek nuo Rusijos imperinių ambicijų, kiek nuo vidinių veiksnių – „visuomenės ir politinės kultūros raidos ir gebėjimo valdyti valstybę“. Šalies politiniame ir visuomenės gyvenime vis labiau jausis naujų, jau nepriklausomoje Lietuvoje išaugusių ir subrendusių kartų įtaka, kuri „lems spartesnę politinės kultūros brandą bei ūkio raidą“. Autoriai teigia, kad „visuomenės pasitikėjimo valdžia ir valstybe krizė privers iš esmės pertvarkyti valstybės valdymą“. Bus remiamasi strateginiu planavimu, programiniu finansavimu, valstybės tarnybos vertinimu pagal pasiektus rezultatus. Nuoseklus skaidrumo ir valstybės tarnautojų atsiskaitomybės principų įgyvendinimas atkurs pasitikėjimą mūsų valstybe ir valdžia.

Scenarijus numato, kad užimtumas žemės ūkyje „turės sumažėti nuo 20 nuošimčių šiandien iki maždaug 8 nuošimčių 2010–2020 metais“. Nedarbo problema bus sprendžiama skatinant netradicines žemės ūkio šakas bei kaimo verslus, ekologinę žemdirbystę. Didelį vaidmenį turėtų vaidinti ES SAPARD programa bei tiesioginė ES parama žemės ūkiui. Sprendžiant užimtumo reikalus labai svarbų vaidmenį atliks tikroji iš apačių kylanti savivalda, būtent kaimų ir miestelių bendruomenės. Mano įsitikinimu, panašų ir nemažiau svarbų vaidmenį turėtų atlikti ir daugiabučių namų bendrijos, kurios diegtų pilietinės atsakomybės pradžiamokslį – savitvarkos principus.

Projekto autoriai mano, kad „Lietuvoje formuosis apie 30 ha dydžio vidutiniai ūkiai“, panašiai kaip Airijoje, Danijoje, Suomijoje. Kaime gyvens apie 40 nuošimčių gyventojų, palyginimui – Danijoje – trečdalis, Suomijoje – pusė tų šalių gyventojų. „Vis dėl to šie pokyčiai dėl konservatyvaus lietuvių būdo nebus greiti ir neskausmingi“, – rašoma scenarijuje. Belieka tik pridurti, kad neskausmingų reformų nebūna apskritai, nes ir būti negali. Net kai daugumai reikalai gerėja, kam nors vis tiek dėl ko nors skauda.

datūras. „Jūs ir patys galite kelti savo kandidatūras“, – sakė pirmininkė.

Valdybos nariai pasidžiaugė LPKTS Jurbarko skyriuje išleistu laikraščiu „Dar aš turiu kovoti“ ir pakvietė kitus skyrius pasiekti jurbarkiečių pavyzdžiu. Aptarti einamieji reikalai, patvirtinti priimti dokumentai.

Aptarti būsimieji renginiai: gegužės 11 d. varėniškiai pakvies į renginį „Dainavos apygardos partizanų takais“, Dainų šventė Utenoje (birželio 8 d.), Tarptautinis Laisvės kovų dalyvių sąskrydis „Laisvės ugnis - atities kartoms“ Ariogaloje rugpjūčio 3 d., knygos „Antikomunistinis kongresas ir Tribunolo procesas“ pristatymas Lietuvos miestuose bei rajonuose.

Parengė
Aušra ŠUOPYTĖ

Kreipimasis

[Kuršėnų miesto, Šiaulių rajono vadovus bei gyventojus

Švenčiant Lietuvos Nepriklausomybės 10-metį 1928 m. Kuršėnuose buvo pastatytas Vyčio paminklas, kuris 1947 m. liepos 8 d. vandališkai nugriautas.

Prasidėjus tautiniam Atgimimui, 1989 m. visuomenė jį atstatė ir tu pačių metų birželio 14 d. paminklas buvo pašventintas.

Iki šiol valdžios gerbė seniai pradėtą tradiciją - iškilmingai kelti trispalvę prie Vyčio paminklo valstybinių ir tautinių švenčių metu, kurios minimos Kuršėnų mieste.

Dabartinė Šiaulių rajono ir Kuršėnų miesto valdžia 2001 m. švęsdama Valstybės dieną (Mindaugo karūnavimo) Lietuvos vėliavą iškėlė L. Ivinskio aikštėje. Mes ne prieš šventinius minėjimus bei koncertus (kurių galėtų būti daugiau) L. Ivinskio aikštėje ar kurioje nors kitoje vietoje. Mes už tai, kad Lietuvos trispalvę valstybinių ir tautinių švenčių metu būtų iškilmingai keliama prie

Vyčio - pirmojo Atgimimo metais atstatyto paminklo Kuršėnų mieste, šventoje vietoje, primenančioje lietuvių tautos siekius ir lūkesčius.

TS (LK) Šiaulių raj. skyriaus taryba ir LPKTS Kuršėnų sk. taryba kviečia kuršėniškius bei Šiaulių rajono gyventojus Lietuvos trispalvę valstybinių ir tautinių švenčių metu iškilmingai kelti prie Vyčio paminklo tradiciškai - 10 valandą.

Mes nemanome, kad Šiaulių rajono ir Kuršėnų miesto vadovai, nedalyvavę aktyvioje Lietuvos Atgimimo veikloje mūsų rajone ir Kuršėnų mieste, nesupranta šios tradicijos reikšmės.

Tikimės, kad ši tradicija bus geranoriškai atkurta.

TS (LK) Šiaulių raj. skyriaus pirmininkas
Jonas NOVOGRECKIS
LPKTS Kuršėnų sk.
pirmininkas **Rimantas FABIJONAVIČIUS**

Pareiškimas

Dėl politinių partijų dalyvavimo valstybinėse ir tautinėse šventėse Šiaulių rajone ir Kuršėnų mieste su savo atributika (vėliavomis)

Tėvynės Sąjungos (LK) Šiaulių rajono skyriaus taryba ir LPKTS Kuršėnų sk. taryba praėjusių metų liepos 23 d. išplatino kreipimąsi į Kuršėnų miesto ir Šiaulių rajono gyventojus bei rajono savivaldybės ir miesto seniūnijos vadovus dėl šalies valstybinės vėliavos iškilmingo kėlimo prie Vyčio paminklo. Tačiau minėti vadovai nusprendė 2001 metais Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo dieną trispalvę iškilmingai kelti L. Ivinskio aikštėje. Galima tik įsivaizduoti, kaip po kiek laiko rinkimus laimėjusi partija valstybinėms šventėms minėti ir valstybinei vėliavai kelti stiebą pastatys turgavietėje (ten irgi renkasi daug žmonių), taip pat teigdami, kad Kovo 11-oji nieko bendra neturi su Vyčiu!?

Šiaulių rajono savivaldybės vicemerės pagalba, bet labai sunkiai ir mums einant į kompromisą buvo sutarta, kad prie Vyčio paminklo šį kartą trispalvę bus iškilmingai keliama 9 val. 45 min. Po to visi iškilmingai eisime į L. Ivinskio aikštę tęsti šventės.

Dalyvavę iškilmingoje vėliavos pakėlimo ceremonijoje prie Vyčio paminklo ir šventiškai nusiteikę rajono ir miesto vadovai nepanoro eiti vienoje eisenoje su miesto bendruomene. Jie sėdo į mašinas ir nuvažiavo į L. Ivinskio gatvę... Pradėjo dar vieną valstybinės vėliavos iškėlimo ceremoniją žinodami, kad tuoj turi pasirodyti šventinė kolonos eiseną (buvoone suderinę, kad šventė L. Ivinskio aikštėje gali prasidėti 10 min. vėliau), sujungusi keletą kartų didesnę žmonių būrį nei buvo L. Ivinskio aikštėje.

Keista, kaip be Šiaulių rajono sa-

vivaldybės mero ir vicemerės, Kuršėnų miesto seniūno ir jo pavaduotojos žinios galėjo prasidėti ši ceremonija? Tuo labiau kad visi keturi vadovai buvo L. Ivinskio aikštėje... Gal todėl rajono meras kvietė „užmiršti skriaudas ir dirbti ranka rankon“. Įdomu, ką jis turėjo omeny tai sakdamas, nes prieš keletą minučių ir pats buvo parodęs, kaip reikia skaldyti, o ne telkti bendruomenę.

Lietuvos valstybės atkūrimo 12-ųjų metinių proga Kuršėnų kultūros centre šių metų kovo 11 d. vyko šventinis minėjimas. Didžiausiai mūsų nuostabai, pirmą kartą per nepriklausomos Lietuvos gyvavimo istoriją nebuvo leista ir nesudarytos sąlygos oficialiai šalies Teisingumo ministerijoje registruotoms partijoms scenos kamputyje kukliai pastatyti LPKTS Kuršėnų ir Tėvynės Sąjungos (LK) Šiaulių skyrių vėliavas.

Kreipiamės į Šiaulių rajono savivaldybės ir Kuršėnų miesto vadovus tikėdamiesi, kad ateityje bus elgiamasi kitaip.

Atkreipiame dėmesį, kad minėti vadovai į valdžią atėjo su Valstiečių partijos vėliava.

Kviečiame visas politines partijas, visuomenines, nevyriausybinės organizacijas, mokyklas ir bendruomenę aktyviau dalyvauti valstybinėse ir tautinėse šventėse su savo organizacijų atributika.

TS (LK) Šiaulių raj.
skyriaus pirmininkas
Jonas NOVOGRECKIS
LPKTS Kuršėnų
skyriaus pirmininkas
Rimantas FABIJONAVIČIUS

Elvyra ŽEIZIENĖ

Mūsų žemės druska

(atkelta iš 1 psl.)

Vytautas Markevičius papasakojo, jog 1946 metų vasario 16-osios naktį persikėlę per Nemuną trys kovotojai: Pranas Žukauskas-Šalmas, kilęs nuo Darsūniškio, Stasys Lekavičius-Gulbinas iš Rūčkakiemio ir Jurgis Krušinskas-Žiedelis, gyvenęs anapus Nemuno, pakliuvo į NKVD ir stribų pasalą. Du žuvo vietoje, trečiasis – Šalmas, sužeistas į koją, susisprogdino granata. Gindamiesi tespėjo nukauti aršų čekistų šunį. Ir tris žuvusius žmones, ir šunį atvežę numetė Kruonio miestelio aikštėje. Po kelių dienų tris kūnus ir negyvą šunį surišę vielmis stribai nuvežė į Kruonio miške buvusį apkasą. Atšilus žmonės paprašė leisti palaidoti žuvusiuosius. Kapas buvo iškastas prie pušies, o Kotryna Krušinskaitė įsidėmėjo tą vietą. Šeimai grįžus iš Sibiro ją surado. Artimieji 1989 metų lapkričio 11 dieną šių partizanų palaikus perlaidojo Garliavoje. O Kruonio šile buvo pastatytas stogastulpis. Dar po metų čia girininko Jono Kairiūkščio ir Sąjūdžio grupės iniciatyva iškilo didelis ažuolo kryžius. Jo autoriai – tremtinys Algirdas Šalkauskas ir architektas Stasys Petrauskas.

Vytautas Markevičius džiaugėsi, jog netrukus Kruonio šilą rengiamasi paskelbti respublikinės reikšmės kultūros paveldo objektu, tvarkomi dokumentai.

“Svarbu praminti takelį, – šypsosi Vytautas Markevičius, – o paskui išjudinami dideli darbai”.

Jis parodė namuose saugomus folijos lakštus, ant kurių surašyti patys pirmieji Sąjūdžio Rumšiškių grupės informaciniai ir agitaciniai pranešimai. Nuo šių lakštų jie buvo dauginami ir skleidžiami. Lakštus taip pat gamino Vytautas. Jis dar iš medžio daro kryžius, moka daug stiliaus darbų.

Kas paskatino šį ramaus būdo inžinierių, bitininką imtis tokių didelių darbų? Įamžintas poeto Jono Aisčio tėviškės atminimas, įsteigtas poeto muziejus Rumšiškėse, Kaune, Kryžių kalnelyje, pastatytas kryžius Čechėnijos tautos laisvei. Jis daug prisidėjo įamžinant tremtinių kančių atminimą Lietuvos liaudies buities muziejuje Rumšiškėse – įren-

giant jurta bei pargabenant tikrą tremtinių vagoną.

Vytautas Markevičius papasakojo, jog dirbdamas Kaune “Žemprojekte” turėjo puikius bendradarbius. Tai – tautodailininkas Leonas Juozonis, Jūratė Marcinkevičienė, buvusi Laptevų jūros tremtinė. Dar 1986 metais jie apsilankę Jono Basanavičiaus tėviškėje sumanė ją sutvarkyti, atgaivinti išlikusių pastatų. Surengė talką. Deja, rajono partinis komitetas tai sužinojęs nugriovė pastatą. Patriotiškai nusiteikę ben-

Autorės nuotr. rumšiškėčiai Vytautas Markevičius ir Eligijus Morkūnas Kruonio šile

dradarbiai priklausė keliautojų klubui “Ažuolynas”. Jie ne tik keliavo, bet ir slapčiomis įamžindavo svarbias vietas. Pagal Leono Juozonio projektą 1988 metais buvo pastatytas vienuolikos metrų meniškasis koplytstulpis poeto Jono Aisčio tėviškėje netoli Rumšiškių. Nuo tada kasmet minimas poeto atminimas, rengiamos gražios poezijos šventės. Vytauto Markevičiaus, Eligijaus Morkūno ir kitų gerų žmonių rūpesčiu įsteigtas poeto Jono Aisčio muziejus. Jame vyksta literatūrinės pamokos, poezijos vakarai.

Pernai į Lietuvos liaudies buities muziejų atvykusi šalyje besilankanti NATO atstovų delegacija buvo labai sužavėta šiltu rumšiškėnų sutikimu. Svečiai praėjo pro 27 metrų ilgio ažuolo vainiku apipintus vartus. Prie vartų stovėję moksleiviai rankose laikė iš tujų išpintą didžiulį užrašą – NATO bei trispalves vėliavėles. Tai buvo padaryta Vytauto Markevičiaus sumanymu, padedant šaunioms vietinėms vainikų pynešoms, moksleiviams.

Vytautas Markevičius mano, jog aplink yra daug gerų žmonių, tačiau kas nors turi juos išjudinti, pakviesti. Kas nors pirmas turi iškirsti abejingumo brūzgynus, praminti taką, kurio vietoje nauja karta nutiestų kelią.

Kviečia Utena

Utenoje, ant kalnelio prie Dauniškio ežero, pokario metais užkasdavo Lietuvos sūnų palaikus. Čia atveždavo nužudytų rezistencijos dalyvių kūnus – išniekintus, nuo kieta grindinio. Ir ne tik iš Utenos kalėjimo, bet ir iš Anykščių, Ignalinos bei kitų rajonų miškų. Penkis dešimtmečius buvo draudžiama gerbti čia palaidotų sūnų atminimą.

Prasidėjus Atgimimui, žuvusiųjų giminių, Utenos “Carito”, rajono Sąjūdžio tarybos, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjungos narių rūpesčiu čia, ant supiltų kauburėlių, pražudo gėlės, buvo pastatyta daugybė kryžių. Padaryti su meile, išdrožinėti ornamentais kryžiai primena, kad čia palaidoti pokario Lietuvos kovotojų palaikai. Vėlesniais metais Utenos apskrities šaulių rinktinės vadovybės iniciatyva ir pastangomis pastatyti paminkliniai kryžiai. Jie įamžino 33 kovotojų atminimą. Eini ir skaitai užrašus: Steponas-Šarkis ir Anicetas Sabaliauskai; Alfonsas ir Bronius Bivainiai; Mindaugas Borisa; Aleksas ir Domas Jakštoniai; Vytautas Lesnikovas; broliai Algirdas ir Vladas Bražeikos; Sarapinas, Juozas, Bronius Petkevičiai; Jonas Žemaitis-Maumedis...

Uteniškiai šią vietą dabar vadina Kančių kalneliu. Čia iškilusi didinga koplyčia matoma iš visų Utenos kampečių. Tai Marijos Kankinių Karalienės koplyčia – paminklas visiems Aukštaitijos partizanams, žuvusiems ir nukan-

kintiems šiose apylinkėse, palaidotiems čia, radusiems Amžinąjį poilsį to paties ežerėlio dugne. Koplyčios sienose – juodo granito lentos. Jose – partizanų vardai, Rytų Aukštaitijos partizanų būrių pavadinimai ir jų vadai. Vienoje iš lentų – partizanų priešaika.

Aptverta ir sutvarkyta memorialinių kapų teritorija.

Memorialo statybą finansavo Amerikos lietuviai – Šiaulių krašto dukra Marija Sutkutė-Žemaitienė ir Utenos krašto sūnus Aleksandras Žemaitis.

Iš nepasakytos Aleksandro Žemaičio kalbos: “O ką gi Tau, Tėvyne, padovanoti? Kuo Tave nudžiuginti? Kaip išgydyti dar tebekraujuojančias žaizdas?.. O štai šis paminklas Tau, Lietuva, dabartis ir ateitis. Tavo dukrų ir sūnų didvyriška mirtis ir gyvųjų laisvės giesmė. Ši į dangų kylanti baltutė koplyčia tegu bus paminklas kritusiems. Ne

tik antkapis mano broliui”.

Didelė, graži, prasminga Marijos ir Aleksandro Žemaičių dovana Tėvynei, jos didvyriams ir būsimoms kartoms. Šv. Marijos Kankinių Karalienės koplyčia tapo žmogaus Amžinojo poilsio vieta. Koplyčios kriptoje guli jos fundatorius Aleksandras Žemaitis.

Žuvusiųjų atminimui kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį laikomos šv. Mišios.

Vincas BLIZNIKAS
Nuotr. Šv. Marijos Kankinių Karalienės koplyčia

Rinkimams artėjant

Gyvieji monstrai

Vargu ar galima išreikšti žodžiais komunistinio genocido padarytą žalą. Šiandien pjauname tą derlių, kurio sėkla buvo beriamą 50 okupacijos metų. Komunistai Lietuvos žmonėms vis dar peršamintį, kad blogis atsirado su naikinus bolševikų “gėrio” imperiją. Jie įamžino “nemirtingus” kruvinos praeities monstrus Grūto parke, idėjos vedlių skulptūras surinkę iš visos Lietuvos.

Nuo pirmųjų Atgimimo dienų komunistai pirštais rodo, kas išardė kolūkius ir įmones. Argi jau pamiršo, jog tų įmonių bei kolūkių pirmininkai, pasitelkę partinį aktyvą, išvogė Lietuvos žmonių sunkiai sukauptą turtą. Pasiglemžę valdžią, įgiję apvaginėjamų žmonių pasitikėjimą prisikasė iki bankų, kuriuos sėkmingai ištuštino. Netrukus pradėjo klykti, kad kolchozus Lietuvoje kartu su tremtiniais (jie iš

gaunamų privilegijų “nežmoniška” pralobo) sugriovė “landsbergininkai”. Komunistų daugumos Seimas grąžino 1940 m. priimtą “liaudies vyriausybės” nacionalizavimo įstatymą. Nei buvęs tremtinys, nei kolchozninkas šiandien netapo milijonieriumi. Milijonieriai – raudonieji monstrai, Lietuvos gyventojus apiplėšę vidury dienos.

Nors jie ir dairosi į rytus, tačiau pas A.Lukašenką gyventi nesiveržia, nes gali būti “nubuožinti”.

Po Maskvos pučo komunistai tik trumpam nuleido rankas. Vėliau jie ėmė ropštis į valdžią ir prasidėjo “prichvatizacijos” era. Didžiausias jų “nuopelnas” – gebėjimas mulkinti žmones. Net vienas kitas politinis kalinys ar tremtinys, pamiršęs Sibire patirtus žiaurumus, badą ir šaltį, tapo jų bendrininkais. Gyvieji monstrai džiau-

giasi kairiųjų jėgų susiliejiimu, dešiniųjų susiskaldymu. Juos skaldo viduje infiltruoti, laikinai pakeitę spalvą komunistai.

Likimo brolių ir seserų norėčiau paklausti: kas gi atsitiko? Kodėl klimpstame abejingumo liūne? Bolševikai per 50 metų mūsų nepalaužė ir nepaklupdė, tai kodėl šiandien blaškomės tarp kelių dešimčių partijų, kodėl išsibarstėme po bendrijas? Kodėl tiek mažai turime savų rinkėjų?

Pavyzdžių toli ieškoti nereikia. LPKTS Varėnos skyriuje yra per 1000 narių. Praėjusių rinkimų į savivaldybes metu už mūsų sąrašą balsavo tik 630 žmonių. Už ką balsavo kiti, jei į savivaldybę išrinktas tik vienas mūsų LPKTS narys? Ne geresnė padėtis ir krikdemų bei LK (TS) fronte – pirmieji neįveikė 4 proc. barjero, o konservatoriai savivaldybėje turi tik vieną vietą. Susimąstykite. Savivaldybių rinkimai ne už kalnų.

Vytautas KAZIULIONIS

Tikėjo, kad kova ne beprasmė

Marijampolės apskr., Igliaukoje, prie Račiukaičių sodybos, toje vietoje, kurią prieš 51 metus žūdamas aplastė savo krauju laisvės kovotojas Algimantas Gumauskas-Balandis, balandžio 7 dieną buvo pašventintas paminklas. Jo autorius – Kalvarijos gyventojas Bronius Jungaitis, jau pastatęs kelias dešimtis panašių paminklų. Šv. Mišias Igliaukos bažnyčioje aukojo ir paminklą pašventino kun. V.Urbonas.

Balandis partizanų gretose kovojo ketverius metus. Vadovavo Dešinio tėvonijai – septynių partizanų, iš kurių penki buvo naujokai, grupėi.

Prie paminklo dabartinis Tauro apygardos vadas J.Matukevičius sakė: “Ne mes esame didvyriai, bet tie, kurie žuvo! Atleisk, Algimantai, kad mes gyvi... Partizanai nebijojo mirties, nebijojo ir to, kad jų kūnai niekinami turgaus aikštėse, nebijojo sribų pasityčiojimų”. “Baisi ne mirtis, baisus beprasmis gyvenimas”, – šią mintį pakartojo kalbėdamas A.Lelešius.

LPKTS Marijampolės sk. pirm. V.Raibikis sakė, kad iš Igliaukos apylinkių pasipriešinimo kovon išėjo apie šimtas vyrų – tuomet igliaukiečiai labai mylėjo laisvę, jie dar nebuvo komunizmo mokyklos sugadinti. Trisdešimt iš jų palaidoti prie Mikališkio koplytėlės netoli Igliaukos –

jų palaikais pasirūpino kovos draugai. Kitų žuvusiųjų kūnus nežinia kur slapčia užkasė priešai. Nežinia, kur ir žuvusio Balandžio palaikai.

Igliaukos seniūnas V.Baltušnikas pasidžiaugė, kad “atsiskleidžia tikroji tiesa apie pokario metus, ne ta išvirškioji tiesa, kurią brukio sovietinė

propaganda. Nepaprastai mylėjo Lietuvą Algimantas ir jo kovos draugai, jie tikėjo, kad jų kova nebus beprasmė”.

Aleksandras JAKUBONIS

Algimanto Lelešiaus nuotr.
Paminklo šventinimo iškilmės

ATSILIEPKITE!

Norėtume surasti žmonių, ką nors žinančių apie tėtį *Jurgį MIKALAUSKĄ*, Vinco, g. 1892 m. Šiaulių apskr., Gruzdzijų valsč., Beržėnų k.

Jis 1944 m. buvo areštuotas ir nuteistas pagal RTFSR BK 58-1a str. 10 metų. Kalėjo Komijoje, Vorkutoje (3 geležink. raj., LK 274/0114). Mirė 1952 06 22 Vorkutos Sevrečlage.

Rašykite adresu: *Danutei BERNOTIENEI, Aušros 34, Šiaulių apskr., Kuršėnai. Tel. (8-21) 584641.*

Rengiu knygą apie buvusį Grinkiškio valsčių ir žymiausias jo žmones. Neturiu Vlodo JUODEIKOS nuotraukos.

Vladas Juodeika, gimęs 1900 m. Grinkiškyje, 1918 m. savanoriu stojo į Lietuvos kariuomenę. Baigęs Karo mokyklą dalyvavo Nepriklausomybės kovose. Baigęs aukštąjį mokslą Austrijoje ėjo atsakingas pareigas, 1940 m. dirbo kainų tvarkytoju.

Karo audrų nublokštas į Vakarų, išvyko į JAV. Ten iki mirties profesoriavo aukštosiose mokyklose.

Prašau jį pažinėjusius atsiliepti, lauksiu jo nuotraukos. Rašykite adresu: *Viktorui BARTKUI, Trakų 36-12, Šiauliai. Tel. (8-21) 527163.*

Senosiose Molėtų kapinėse neseniai supiltas naujas kapas. Prie kryžiaus užrašas - Aldona Zalieskienė 1923-2001. Šiose kapinėse mažai ką laidoja. Vietos yra tik šalia artimųjų kapų. A.Zalieskienės giminių čia nebuvo palaidota. Ji - iš Suginčių parapijos, nuošalaus Mitkenėlių vienkiemio, bet Amžinojo poilsio atgulė čia, Molėtuose. Gyva būdama pageidavo arčiau savųjų, o savųjų tik sesuo Aleksandra Ivonytė Molėtuose belikusį.

Okupuotoje Lietuvoje

Dora, dvasinga Ivonių šeima žiauriai nukentėjo nuo komunistų represijų. Senasis Ivonis, atvykęs nuo Utenos, nusipirko Mitkenėlių palivarką ir gražiai ūkininkavo. Bet komunistai sunaikino ne tik ūkį, bet ir jame ūkininkavusius. Tuoj po Antrojo pasaulinio karo Ivoniai, norėdami išvengti tremties į Sibirą, pasitraukė iš namų, slapstėsi. Sūnus Pranas išėjo partizanauti ir žuvo. Dukros Aleksandra ir Aldona buvo tremiamos. Aldona net tris kartus, rizikuodama gyvybe, šoko iš važiuojančio traukinio - ir liko Lietuvoje. Tačiau čia iškentė didesnius vargus negu tremtyje.

Aldonos Ivonytės ieškojo milicija, KGB agentai. Ji galėjo eiti į mišką pas partizanus ir kovoti už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę. Bet ji norėjo dirbti tėvų žemę, auginti duoną, sukurti šeimą. Visa tai jai buvo uždrausta.

- Mano sesuo buvo nepaprastai drąsi ir sumani, - sako Aleksandra. - Drąsos ir narsumo iš jos galėjo pasimokyti net vyrai.

Norėdama gyventi viešiau Aldo-

na sumanė ištekti. Videniškių krašte sutiko našlį Zalieską. Jis buvo žymiai vyresnis, bet tai Aldonos nebauzino. Laikai buvo tokie, kad ją galėjo sulaukyti metrikacijos skyriuje, tad Aldona ėmėsi apgaulės: “pasiskolino” netekėjusios giminaitės, gyvenančios prie Leliūnų, pasą ir nuėjo tuoktis. Taip ji ištrynė savo tikrąją - Ivonytės - pavardę.

Aldona Ivonytė buvo laikoma dingusia be žinios. Gyveno nuošaliame kaime, šeiminkavo, susilaukė sūnaus. Pradžioje kaimynai stebėjosi, kad graži jauna panelė ištekėjo už našlio, bet vėliau nutilo. Tačiau ir po šios apgaulės ramybė buvo labai trumpa. Netrukus Aldonos vyras mirė. Tada anyta, norėdama išvartyti marčią, pranešė apie ją saugumui. Su mažamečiu vaikelio ant rankų jai teko sprukti iš namų.

Ramybės moteris neturėjo apie 40 metų. Būdama be pastogės, bastėsi iš vietos į vietą. Ivonių namuose gyveno svetimi žmonės. Net seseriai Aleksandrai, grįžusiai iš Sibiro, juose nebuvo vietos. Užaugo sūnus Marijonas, apsigyveno Vilniuje, sukūrė šeimą. Čia užteko vietos ir Aldonai, bet jos miesto gyvenimas netraukė.

Nepriklausomoje Lietuvoje

Aldona Zalieskienė, atkūrus nepriklausomybę, viena pirmųjų Molėtų rajone nusprendė atsiimti tėvų žemę ir pradėti ūkininkauti. Pastatai buvo apleisti, nuniokoti, žemė dirvona-

vo. Ji nuėjo kryžiaus kelius, kol atsiėmė tuos 47 ha žemės. Reikėjo įrodyti, kad ji tikrai Ivonytė ir kad sūnus Marijonas yra jos vaikas, o ne anos moters iš Leliūnų.

Paremontavusi pastatus Aldona nepuolė auginti kiaulių ar karvių, bet nusipirko keturias kumeles. Arklius ji mylėjo nuo mažens. Be to, manė, kad arkliai nepriklausomoje Lietuvoje turės vertę. Deja, nei darbinių arklių, nei gražių kumeliukų Lietuvoje niekam nereikėjo.

Po pirmosios nesėkmės ūkininkė nepuolė į neveltį. Ji arė laukus, augino javus, laikė gyvulius, nors jai buvo jau per 70 metų. Ji džiaugėsi, kad turi žemės, kad gali pati ją dirbti.

Nelaimė atėjo netikėtai

Baigusi rytinę ruošą Aldona išsitiesė ant lovos, kaip aukštaičiai sako, “tursomiegio”. Ją pažadino keistas traškesys ir užesys. Sklido degėsių kvapas. Pašokusi iš patalo moteris suprato, jog dega jos namas. Ugnis buvo apglėbusi visą pastatą. Aldona išsigandusi šoko į lauką. Senas medis namas jau pleškėjo.

Sudegė visas. Liko tik nuodėgulių krūva. Atrodė, kad Aldonos ūkininkavimas gimtajame sodžiuje baigėsi. Bet ji tvirtai nusprendė iš savo kiemo niekur nevažiuoti. Liko senas, kiauras tvartelis. Lietuvai lyjant jame slėpėsi, miegojo po medžiais. Sūnus surado dengtą sunkvežimio kėbulą ir atvežė. Vėliau nusipirko va-

Algirdas MEILUS

Likimo smūgiai

gonėlį, jame išmūrijo krosnį. Ir vėl Aldona ūkininkavo.

Bado “dieta”

Aldona Zalieskienė netikėjo, kad nepriklausomoje Lietuvoje gali taip būti - senutę apkaltino, kad ji savo tėvų miške neteisėtai nupjovė medžius (trūko kažkokio “popiergalio”). Nubaudė. Moteris negalėjo sumokėti baudos, neturėjo iš ko. Jos pajamos - 310 Lt pensijos. Antstoliai jokio turto, kurį galėtų aprašyti, nerado, tad nusprendė baudą išskaičiuoti iš kuklios jos pensijos - 20 proc. kiekvieną mėnesį. O ūkininkė ruošėsi pirkti gyvulių... Tad toliau gyveno “laikydama” bado dietos.

Lietuvoje kasdien pjaunami miškai, mediena vežama į užsienį, iš to gaunami nemaži pinigai. Pjaunami svetimi miškai, o Aldona Zalieskienė kirto savo miško medžius, jų nepardavė, bet panaudojo statybai po kilusio gaisro. Ir už tai buvo nubausa...

Netektis

Aldonos Zalieskienės vienintelis sūnus į Amžinybę iškeliavo anksčiau už ją. Insultas.

Palaidojusi Marijoną moteris labai pasikeitė. Anksčiau buvo linksma, pasitikėjo savimi, o po laidotuvių tarsi užgeso. Visą dėmesį skyrė gyvūlėliams - augino, šėrė, rūpinosi. Kad širdis neplyštų iš skausmo.

O širdelė neatlaikė. Kai žemė jau alsavo pavasariu, kai laukai puošėsi margaspalviais žiedais, Aldona Zalieskienė, netekusi sąmonės, krito prie naujos pašiūrės savo kieme. Medikai dar pratęsė jos dienas, bet neilgam...

Paskutinė Kūčių vakarienė

1948 m. Lazdijų raj., netoli Šeštokų esančiame Delnicos kaime, Petro Janulevičiaus namuose, prie tradiciškai padengto Kūčių stalo vakarienę valgė septyni partizanai. Palinkėję vieni kitiems kitas Kalėdas švęsti laisvoje Lietuvoje, kartu su savo šeimomis visi sumigo.

Ryte šeiminkas Petras Janulevičius atsikėlė anksti. Išėjęs į kiemą pamatė, kad jo ir dar dviejų kaimynų namai apsupti. Prasidėjo susišaudymas. Partizanams reikėjo prasisiversti pro 80 juos apsupusių MGB kareivių. Keletas kareivių bandė įsiveržti į trobą. Kautynių metu žuvo 5 partizanai: Juozas Griška-

Aušra (g. 1924 m.), Bronius Aleksandravičius-Vijurkas (g. 1925 m.), Danielius Sakalauskas-Žaibas (g. 1925 m.), Alfonsas Šikarskas-Atžalynas (g. 1927 m.), Jonas Janulevičius-Šaulys (g. 1929 m.).

Vincas Pledas (g. 1929 m.) sužeistas ir paimtas gyvas, o Bronius Šalaševičius-Žilvitis pabėgo.

Lazdijų apskrities MGB skyriaus viršininkas majoras Aleksejevas raporte apie operacijos vykdymą išvardija 7 čekistų pavardes ir prašo pasižymėjusius paskatinti.

Nukautus partizanus išvežė sunkvežimiu. Surištus viela juos atvežė prie Salinio ežero ir vilko per visą ežerą,

padengtą ledu. Sniegas nusi-dazė raudonai... Sumetė į eketę ir užkišo šiaudais. Pavasarį, ištirpus ledui, kūnai buvo surasti prie kranto, netoli Petro Krištapavičiaus sodybos. P.Krištapavičius su tėvu juos nuvežė ant kalno palaidojo. Dabar ten stovi kryžius.

O toje vietoje, kur buvo P.Janulevičiaus sodyba, pastatytas paminklas.

Natalija RASTENIENĖ

Balandžio 21 d. 13 val. Šeštokų bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios. Partizanų žūties vietoje bus šventinamas paminklas penkiems partizanams, žuvusiems 1948 12 25.

Užjaučiame

Dėl LPKTS tarybos nario **Zigmo Algirdo BUTVILO** mirties nuoširdžiai užjaučiame žmoną **Marytę**, dukras ir artimuosius.

LPKTS valdyba, Kauno skyrius ir "Tremtinio" redakcija

Balandžio 21 d. 14 val. Šiaulių kultūros centre vyks LPKTS Šiaulių sk. visuotinis metinis susirinkimas. Dalyvaus garbingi svečiai. Apžvelgsime 2001 m. skyriaus veiklą, aptarsime esamas problemas, numatysime tolimesnės 2002 m. veiklos gaires. Koncertuos "Tremtinių" choras, kapela "Tremties aidas". Pabendrausime prie vaišių stalo.

Kviečiame visus Sąjungos narius, ypač - gimusius tremtyje.
LPKTS Šiaulių sk. taryba

Balandžio 20 d. 11 val. Kauno karininkų ramovės salėje vyks LLKS Tauro apygardos ataskaitinė-rinkiminė konferencija.

Kviečiame dalyvauti visus Tauro apygardos ribose gyvenančius buvusius partizanus ir kovų dalyvius. Turėkite nario pažymėjimą.
Tauro apyg. taryba

Norintys įamžinti tremtinių, politinių kalinių, laisvės kovų dalyvių atminimą Klaipėdos memoriale prie "Tautos kančios" paminklo S.Daukanto gatvėje, galite atnešti vardinius akmenis.

Kreiptis: *Liepų g. 3, Klaipėdoje; I ir IV nuo 14 iki 17 val. Tel. (8-26) 493476.*

LPKTS Klaipėdos sk. taryba

Skelbimai

Balandžio 20 d. (šeštadienį) Ukmergėje vyks Didžiosios Kovos apygardos "B" rinktinės partizanų ir ryšininkų rinkiminis susirinkimas. 12 val. Švč. Trejybės bažnyčioje bus aukojamos šv. Mišios.

Kviečiame dalyvauti.

Balandžio 26 d. (penktadienį) Kaišiadoryse vyks Didžiosios Kovos apygardos "A" rinktinės partizanų ir ryšininkų rinkiminis susirinkimas. 10 val. Kaišiadorių katedroje bus aukojamos šv. Mišios.

Kviečiame dalyvauti.

Balandžio 21 d. 16 val. Klaipėdos aukštesniosios technikos mokyklos salėje (Bijūnų g. 10) vyks LPKTS Klaipėdos skyriaus ataskaitinė-rinkiminė konferencija.

Registracija nuo 15 val. Prašome delegatus ir skyriaus narius aktyviai dalyvauti.

LPKTS Klaipėdos sk. taryba

Kviečiame

Balandžio 20 d. 6 val. "Ryga. Aqualandija - vandens atrakcionų parkas". Kaina 49 Lt.

Balandžio 20 d. 9 val. "Poilsis "Vėrigynės" sodyboje Lekėčiuose". Kaina 15 Lt. Už papildomą 10 Lt mokestį - pietūs iš ekologiškai švarių produktų.

Balandžio 27 d. 8 val. "Daugyvenės kultūros-istorijos muziejus - draustinis". Baisogalos, Raudondvario, Burbiškės dvarai. "Mažosios Rumšiškės". Pašilių stumbrynas. Kaina 31 Lt.

LPKTS šeimų nariams 10 procentų nuolaida.

Registruotis tel. (8-37) 321593 arba adresu: I kab., II a., Laisvės al. 39, Kaune. I-13-18 val., II-IV ir VI-10-15 val.

Šeštoji respublikinė tradicinė tremtinių dainų ir poezijos šventė "Leiskit į tėvynę" vyks birželio 8 d. Utenoje.
Rengėjai

Atsiliepkite

Ieškau Kaminskaitės-Jazburskienės, kuriai norėčiau suteikti informacijos apie brolių Praną (buvusį partizaną). Mano žiniomis, ji šiuo metu turėtų gyventi Vilniuje. Būsiu dėkingas, jei kas nors praneš jos adresą.

Kęstutis Matulevičius, Kauno g. 91-47, Jonava - 5000

Atsiprašymas

Knygoje "Palinko liepa šalia kelio" išspausdinti Tverėčiaus krašto politinių kalinių ir tremtinių prisiminimai. Viename jų, kurio autorius aš esu, įsibrovė netikslumas. Rezistencinėje kovoje buvau partizanų ryšininkas. 1945 m. sribai mane sugavo, kankino. Rašydamas atsiminimus kaip baudėjo įrašiau ir (jau mirusio) Stasio Girdžiūšo pavardę. Tačiau tada, kai buvau kankinamas, jo nemačiau. Iš visos širdies atsiprašu jo artimųjų.

Kostas SEKONIS

ILSĖKITĖS RAMYBĖJE

Zigmas Algirdas Butvilas 1929-2002

Gimė Pilionių k., Kėdainių raj. Partizanavo Priskėlimo apygardoje. 1946-1956 m. kalėjo Pečioroje, Komijoje. Grįžęs į Lietuvą baigė dvi aukštesias mokyklas: LZŪA bei KPI (dabar KTU). Įgijo inžinieriaus mechaniko ir statybininko specialybes. Jam suteiktas Lietuvos kario savanorio vardas ir įteiktas savanorio kūrėjo medalis. Buvo LPKTS tarybos ir Kauno skyriaus tarybos narys.

Liūdime netekę aktyvaus ir nuoširdaus bendražygio.

LPKTS taryba, valdyba ir Kauno sk. taryba

Česlovas Juknevičius 1931-2002

Gimė Raseiniuose. 1948 05 22 su šeima ištremtas į Krasnojarsko kr., Igarą.

1956 m. grįžęs į Lietuvą apsigyveno Kaune. Baigė KPI, įgijo inžinieriaus statybininko specialybę. Dirbo inžinieriumi "Kauno statyboje", "Inkare". Mėgo dainą. Dvidešimt aštuonerius metus dainavo vyrų "Perkūno", vėliau tremtinių chore.

Amžinojo poilsio atgulė Karmėlavos kapinėse.

LPKTS Kauno skyrius

Antanas Leita 1936-2002

Gimė Ukmergės apskr., Vanagų k. 1946 metais tėvas ištremtas į Uchtą, kur 1950 m. mirė. 1948 m. Antanas su 5 metų broliu ir 72 metų senele ištremtas į Igarą. Ten senelė išvežta į senelių namus, o Antanas su broliu - į vaikų namus. 12 metų pradėjo dirbti Igaros miško kombinate. Į Lietuvą grįžo 1956 m. Sukūrė šeimą, išaugino 2 vaikus.

LPKTS Kauno skyrius

Jonas Jauragis 1919-2002

Gimė Kelmės raj., Šaukėnų valsč., Grieškių k. Baigė Šiaulių gimnazijos 4 klases, mokėsi amatų mokykloje, įgijo baldžiaus specialybę. 1947 m. areštuotas ir ištremtas. Kalėjo Kolymos lageriuose. Į Lietuvą grįžo 1957 m. Sukūrė šeimą, užaugino 3 vaikus, sulaukė 5 vaikaitių.

LPKTS Pakruojo skyrius

Antanas Musteikis 1915-2002

Gimė Stuglių k., Tauragnų valsč., Utenos apskr., ūkininkų šeimoje. Prieš okupaciją gyveno Kaune, dirbo pašto viršininku. Rėmė partizaninę kovą. 1946 m. suimtas, nuteistas 10 m. Kalėjo Vorkutos lageriuose iki 1957 metų. Grįžęs į Lietuvą apsigyveno Tauragnuose. Vedė, sulaukė 2 sūnų ir dukros. Sūnus Antanas žuvo Medininkų užkardoje.

Velionis palaidotas Tauragnų kapinėse. Nuoširdžiai užuojautą reiškiami dukrai ir artimiesiems.

LPKTS Utenos skyrius

Aldona Sakalauskaitė-Pankevičienė 1922-2002

Gyveno Rokiškio raj., Čedasų k. Ištremta 1948 m. su šeima į Krasnojarsko kr., Jeniseisko raj., Zirenkos gyv. Dirbo miško kirtimo darbus. Grįžo 1960 m., apsigyveno Kaišiadoryse.

Amžinojo poilsio atgulė šalia mirusio vyro tremtinio Kaišiadorių kapinėse.

Užjaučiame dukrą ir sūnų.

LPKTS Kaišiadorių skyrius

